

2016

Jaarverslag

Gelijkwaardige participatie van mensen met een beperking in Arnhem

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Participatie in de samenleving	3
1.1 Vergroten zelfredzaamheid	3
1.2 Allochtonen in beeld	3
1.3 Maatwerkvoorzieningen	3
2. Wonen in de wijk	6
2.1. Passend wonen	6
2.2. Toegankelijkheid	7
2.3. Mobiliteit	8
3. Apcg als expertisecentrum	9
3.1 Inzet ervaringsdeskundigheid	9
3.2 Kennis van doelgroepen	9
3.3 Ambassadeurs in de wijken	9
3.4 Cliëntparticipatie	9
4. Vrijwilligersbeleid	11
5. Publiciteit en beeldvorming	12
5.1 Beeldvorming en media	12
5.2 Informatievoorziening	12
5.3 Voorlichting op scholen	12
Begrippenlijst	13
Overzicht achterban en samenwerkingsorganisaties	15
Bijlage A Urenverantwoording personeel	16

Voorwoord

Het jaar 2016 was het jaar van de veranderingen. Landelijk is het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een handicap geratificeerd (goedgekeurd) en in werking getreden. Het VN-verdrag geeft een denkrichting aan die op alle levensterreinen de keuzevrijheid en de positie van inwoners met een beperking moet verbeteren. Toegankelijkheid wordt de norm. Dit heeft in Arnhem al geresulteerd in een motie van de Gemeenteraad om tot een lokale inclusieagenda te komen. We verwachten dat dit voornemen een goede impuls gaat geven aan het inclusief werken. Lokaal heeft de decentralisatie van de gemeente naar de wijken, met de komst van de wijkteams Leefomgeving, zijn beslag gekregen. Het wijkgericht werken krijgt zo meer armslag, doordat inwoners knelpunten en wensen met betrekking tot toegankelijkheid en leefbaarheid rechtstreeks onder de aandacht kunnen brengen bij hun eigen wijkteam.

In 2016 is ook de nieuwe adviesraad Wmo opgericht. Vanaf 2017 gaat deze de formele adviesfunctie van het APCG overnemen, als het gaat om het Wmo-beleid. Het APCG zal zich daarom gaan richten op de belangenbehartiging, zowel stedelijk als in de wijken. In 2016 hebben we ons hier al op voorbereid en heeft het samenwerken met organisaties in de wijken meer nadruk gekregen. Zo is de politieke schouw dit jaar georganiseerd in Rijkerswoerd, waarbij inwoners uit de wijk en hun verhaal centraal stonden, en ook het wijkteam Leefomgeving betrokken was. Tevens is samen met een ervaringsdeskundige deelgenomen aan de Participatietafel RKV (Rijkerswoerd, Kronenburg, Vredenburg), en hebben vrijwilligers een workshop gevolgd over het ambassadeurschap in de wijken.

Eind 2016 hebben we afscheid genomen van voorzitter Fedde Makkinga, die na 6 jaar het stokje heeft doorgegeven aan 2 duo-voorzitters. We bedanken Fedde hartelijk voor zijn betrokkenheid en inzet, met name voor het op de agenda zetten van het thema Veiligheid, zijn bijdrage aan de totstandkoming van de nieuwe adviesraad Wmo en het effectief gebruik maken van social media om onze standpunten breder onder de aandacht te brengen. Ook medewerker Carola Rothuizen heeft eind 2016 het APCG verlaten. Zij heeft in de 11 jaar dat zij bij het APCG heeft gewerkt o.a. een enorme bijdrage geleverd aan de verbetering van de toegankelijkheid van de stad en het busvervoer. Wij wensen Carola veel succes bij haar toekomstige werkzaamheden!

Tenslotte willen wij alle vrijwilligers bedanken. Zonder hun ervaringen, inzet en betrokkenheid is het niet mogelijk om een goed beeld te schetsen van het dagelijks leven met een beperking. Dit zal ook duidelijk blijken uit het voorliggende jaarverslag.

Dick Cochius en Raymond Klaassen

1. Participatie in de samenleving

Wij vinden het belangrijk dat mensen met een beperking de kans krijgen om vaardigheden en ervaringen op te doen die hun in staat stellen hun zelfredzaamheid te vergroten. Laagdrempelige activiteiten, voorlichting en rolmodellen kunnen daarbij ondersteunen. Reden voor het Apcg om te participeren in het project Samen Leren Netwerken.

1.1 Vergroten zelfredzaamheid

Het Apcg heeft samen met Howie the Harp geparticipeerd in het project Samen Leren Netwerken, waaraan door het Innovatiefonds subsidie is toegekend aan de hoofdaanvrager Zorgbelang Gelderland. Het hoofddoel van dit project is dat jongvolwassenen met een beperking met elkaar leren hun eigen netwerk te verbreden, en daarmee hun sociaal isolement te doorbreken. Het vergroten van het eigen netwerk is een belangrijk onderdeel in het versterken van de eigenkracht en eigen regie van de persoon. Dit is onlosmakelijk verbonden met het benoemen van de talenten, verlangens, dromen van de persoon. Om relaties aan te kunnen gaan is het belangrijk dat je een goed gevoel van eigenwaarde ontwikkelt, van daaruit kun je in contact komen met de samenleving. Een aantal deelnemers zullen worden geselecteerd om in het vervoltraject (2017) zelf medetrainer te worden. Het Apcg is hierbij als volgt betrokken geweest: meeschrijven van het projectvoorstel, meeschrijven en – denken bij het inhoudelijke programma, als trainer bij de eerste twee bijeenkomsten en in de werving van de kandidaten. Daarnaast zitten een aantal vrijwilligers van het Apcg in een klankbordgroep die vanuit eigen ervaring meedenkt over o.a. informatiemateriaal en invulling. Ook hebben zij een persoonlijk inspiratieverhaal voorbereid en gedeeld.

Het bleek moeilijk om de doelgroep voor deze training te bereiken. Ook bleek het niveauverschil tussen de kandidaten een obstakel. Voor de één was het te moeilijk, voor de ander te gemakkelijk. Hier moet bij de selectie dus wel rekening mee worden gehouden. Toch kan de training, als deze wordt doorontwikkeld, als een goede methode worden ingezet om het netwerk te vergroten. Het eerste deel van de training is in december afgesloten, drie deelnemers worden voorbereid om in het tweede deel van het project in 2017 als trainer te participeren. Het tweede deel zal meer outreachend worden opgepakt.

1.2 Allochtonen in beeld

In 2015 hebben wij ons ingezet om samen met andere Arnhemse organisaties het bereiken van allochtone Arnhemmers met een zorgvraag op de kaart te zetten. Het Apcg is een organisatie van alle Arnhemmers, dus ook allochtone Arnhemmers met een beperking. Toch is deze doelgroep bij ons nauwelijks in beeld. Dit gold ook voor de Arnhemse professionals, zoals de sociale wijkteams. Ook zij gaven aan te merken dat er nog veel allochtonen zijn die niet op de hoogte zijn van de Arnhemse voorzieningen, laat staan dat zij er gebruik van maken. Helaas is ons de subsidie, in het kader van het Innovatiefonds deel II, ook niet toegekend. Daarom hebben wij in 2016 een andere manier gezocht om dit belang onder de aandacht te brengen van Arnhemse zorg- en welzijnsprofessionals. Met als gevolg dat dit onderwerp op de agenda is geplaatst van de Participatietafel Rijkerswoerd, Kronenburg, Vredenburg, waarbij er meteen contact is gezocht met de nieuwe Moskee en Islamitisch centrum aan de Groningensingel in Arnhem-Zuid. Ook geven coaches van de sociale wijkteams aan dat allochtone Arnhemmers steeds vaker de weg naar het wijkteam weten te vinden. Het is belangrijk dat hier actie op gepleegd blijft worden, om deze mensen niet kwijt te raken.

1.3 Maatwerkvoorzieningen

In 2016 is door de gemeente nieuw (innovatief) beleid ontwikkeld met het oog op de zorginkoop 2017 en het doelgroepenvervoer. Het Apcg is hierbij regelmatig betrokken. Ook in 2016 hebben we terugkerend overleg gevoerd met de wijkteams over de uitvoeringspraktijk. Uitgangspunt voor ons is dat inwoners niet in de knel komen of tussen wal en schip vallen.

Marktconsultatie

De marktconsultatie voor de zorginkoop is geregeld via regio Centraal Gelderland. Rond de zorginkoop zijn er diverse informatiebijeenkomsten georganiseerd en fysieke en digitale overlegtafels, om te komen tot goede inkoopcriteria. Hiervoor zijn aanbieders, maar ook clientvertegenwoordigers uitgenodigd. In de regio is gekozen voor een interactief aankoopstelsel (IAS). Dit betekent dat alle aanbieders kunnen meedoen, als ze aan bepaalde instapcriteria voldoen. Belangenbehartigers van het Apcg hebben in april en december aan

enkele overlegtafels deelgenomen (hulpmiddelen, hulp bij huishouden, begeleiding, combinatieondersteuning, maatschappelijke opvang, beschermd wonen en clientparticipatie). Ook waren we vertegenwoordigd op diverse informatie- en inspraakbijeenkomsten over het IAS, het hele inkoopproces en de resultaten van de zorginkoop.

Over de kwaliteit van hulp bij huishouden en hulpmiddelen hebben we met de gemeente ook nog apart overleg gehad, om wat uitgebreider in te kunnen gaan op wensen en behoeftes van de achterban. Aandachtspunten zijn bijvoorbeeld de continuïteit van medewerkers in de thuiszorg bij de meer kwetsbare groepen, en doorontwikkeling van de dienst hulp bij huishouden naar ondersteuning thuis. Bij hulpmiddelen is vanuit de achterban vooral behoefte aan een goede frontoffice bij de leverancier en voldoende kennis bij het wijkteam.

Beschermd wonen

In het kader van de marktconsulatie, maar ook de ontwikkeling van nieuw beleid rond beschermd wonen heeft het Apcg in juni een (ongevraagde) adviesbrief gestuurd aan de gemeente met aandachtspunten vanuit clientperspectief. Hierin pleiten we voor een breed arsenaal aan woonvarianten, flexibele begeleiding, goede randvoorwaarden voor ambulantisering, zorgvuldige indicatiestelling, keuzevrijheid en kwaliteitseisen voor de zorg. In september is een bijeenkomst georganiseerd door de gemeente, de adviseur GGz van Aandacht voor Iedereen (AVI) en het Apcg, waarin met een aantal cliënten de mogelijkheden en randvoorwaarden zijn verkend, die nodig zijn om (weer) thuis te wonen met een psychiatrische beperking. Het Apcg heeft voorafgaand gesprekken gevoerd met cliënten met verschillende achtergronden, cliënten geselecteerd voor de bijeenkomst en input geleverd voor het verslag. In de bijeenkomst kwam o.a. duidelijk naar voren dat uitstromen uit beschermd wonen niet zo eenvoudig is, en waarom het voor sommigen (nog) niet is weggelegd. Het is ook onvoldoende bekend bij inwoners welke vorm van ambulante begeleiding o.g.v. beschermd wonen (bijvoorbeeld dagelijks, 24 uren beschikbaarheid, wijze van zorg) er mogelijk is bij (opnieuw) zelfstandig wonen. Als knelpunt gaven de cliënten verder o.a. aan: (het verschil in) de deskundigheid van de coaches en dat de korte (her)indicaties die de gemeente Arnhem afgeeft veel stress geven. Hierdoor verergerd in sommige gevallen de psychiatrische problematiek en belemmert het herstel (terwijl het beschermd wonen juist na lange periode een veilige situatie was). De gemeente heeft van alle input (ook van de bijeenkomsten met de wijkteams en zorgaanbieders) een verslag gemaakt. In diverse werkgroepen gaan ze aan de slag om aan de hoofdthema's verdere verdieping te geven. Afgesproken is dat we hier opnieuw bij worden betrokken.

In september heeft het Apcg, ondersteund door een afgevaardigde van de [taskforce Ggz](#), ook een gesprek gevoerd met gemeente en een aandachtsfunctionaris beschermd wonen van de wijkteams over het Pgb-beleid van de gemeente. De gemeente geeft aan het Pgb voor beschermd wonen te willen ontmoedigen, aangezien de wijkteamcoaches ervaren dat cliënten niet goed om kunnen gaan met het Pgb en daardoor in de problemen komen. Het Apcg benadrukt dat het weliswaar een voorwaarde moet zijn dat iemand zelf, of zijn omgeving het Pgb goed kan beheren, maar dat het ontmoedigen voor een bepaalde doelgroep geen praktijk moet zijn. Met een Pgb kunnen mensen zelf hun zorg organiseren, wat bijdraagt aan meer zelfregie. Wij pleiten ervoor dat de wijkteams worden geschoold over wat de meerwaarde van een Pgb kan zijn in bepaalde situaties, zodat maatwerk beter kan worden ondersteund.

Sociale wijkteams

In 2016 hebben we elk kwartaal overleg gevoerd met een teamleider van het wijkteam en wijkcoach die zijn gekoppeld aan het aandachtsgebied Wmo, over de uitvoeringspraktijk van de Wmo-voorzieningen. In deze gesprekken wordt het Apcg geïnformeerd over wijzigingen in de uitvoering, en kunnen wij signalen van de achterban bespreken (soms ook casuïstiek). In 2016 is vooral aandacht besteed aan maatwerk mbt de toekenning van kilometerbudget voor AVAN en het opstellen van verhuisindicaties.

De Raad heeft in juni de raadskamerbrief brede evaluatie sociaal Domein geagendeerd. Het Apcg heeft een aantal politici benaderd met opmerkingen.

In november hebben enkele politieke partijen een motie ingediend bij de meerjarenbegroting "de Rechtsbescherming voor alle Arnhemse inwoners d.m.v. beschikking Wmo/Jeugdzorg". Het Apcg heeft de Raad een mail gestuurd waarin wij deze motie gesteund hebben. Het Apcg blijft een voorstander van een automatische beschikking bij de aanvraag of toekenning van een maatwerkvoorziening. Het is belangrijk dat inwoners zwart op wit hebben welke zorg is afgesproken en op welke gronden. Inwoners kunnen weliswaar zelf aangeven dat ze een beschikking willen, maar minder mondige mensen laten het er eerder bij zitten. Helaas is de motie niet aangenomen. Wel heeft de wethouder toegezegd dat inwoners een uitgebreid verslag krijgen. Wij voeren regelmatig overleg met politiek en de vertrouwenspersoon sociaal domein om de rechtspositie van de cliënten te volgen.

Doelgroepenvervoer

In het voorjaar heeft de aanbesteding van het doelgroepenvervoer (AVAN) plaatsgevonden. In de nieuwe situatie wordt gewerkt met een regiecentrale die de verschillende vervoerstromen kan bundelen en de ritten efficiënter kan inplannen. De planning en de uitvoering zijn van elkaar gescheiden.

In de aanloop hiernaar toe heeft het Apcg deelgenomen aan verschillende informatie- en inspraakbijeenkomsten georganiseerd door de Provincie (regio Arnhem-Nijmegen). Het Apcg is ook vertegenwoordigd in het adviesorgaan van gebruikers van eerst de stadsregiotaxi (Gebruikersadviesraad - GAR), nu AVAN (regionale adviesraad doelgroepenvervoer - RAD). De GAR is intensief betrokken geweest bij het proces van aanbesteding en ook de evaluatie. Het Apcg heeft over de voorwaarden in de Nota van Uitgangspunten een gevraagd advies verzonden aan de Provincie (regio Arnhem-Nijmegen).

De nieuwe regiecentrale en vervoerders zijn per 1 september gestart met leerlingenvervoer en Wmo-vervoer. Dit gaf bij aanvang enorm veel problemen. Leerlingen werden niet opgehaald, ritten werden niet of niet juist ingeboekt (verkeerde ophaalokatie), het callcentre was niet bereikbaar, etc. Hier was veel aandacht voor in de pers. Het Apcg heeft op allerlei manieren actief signalen opgehaald bij de achterban, om de gevolgen voor de doelgroep goed in beeld te krijgen. We kregen signalen dat mensen geen ritten meer durfden te boeken omdat ze eerder niet waren opgehaald; meerdere malen op een dag een rit opnieuw moesten boeken, omdat de ritten niet goed geregistreerd waren; klachten dat sommige chauffeurs niet wisten hoe ze een rolstoel moesten vastzetten, te hard reden, etc. Hierover hebben we een brief gestuurd aan de wethouder. Hierin vroegen we o.a. in hoeverre de vervoerders de contractvoorwaarden zijn nagekomen, zoals de scholing mbt vaardigheden van de chauffeurs en medewerkers, maar ook de capaciteit/beschikbaarheid van de busjes voor het Wmo-vervoer? Alle signalen en knelpunten zijn ook doorgegeven aan het RAD. Het RAD heeft gevraagd om een uitgebreid onderzoek, en dit wordt ondersteund door de wethouder van Arnhem. Onze vragen en opmerkingen worden hierin meegenomen.

Inkomen – compensatie meerkosten

In januari hebben we een brief geschreven aan de wethouder, nav signalen dat inwoners met een PGB WLZ-extramuraal door de verzekering van Menzis niet werden gecompenseerd voor hun eigen bijdrage van het Centraal Administratiekantoor (CAK). Het Apcg heeft hier aandacht voor gevraagd omdat deze groep wel zelfstandig woont en meerkosten heeft, maar doordat zij geen Wmo eigen bijdrage betalen voor hulpmiddelen of hulp bij huishouden (zogenaamde samenloop), nu niet hiervoor in aanmerking komen. Dit geldt met name voor een kleine groep die is overgegaan van de Wmo naar een nieuwe aanspraak in de WLZ van persoonlijke assistentie (PAB). De gemeente lost dit probleem nu op door deze groep maatwerk te bieden via de bijzondere bijstand.

In mei is de armoedeagenda opnieuw besproken in de Raad. Het budget voor de regeling tegemoetkoming meerkosten (TM-CZG), dat de Raad hiervoor heeft vrijgemaakt, is daarin opgenomen. Omdat er minder mensen bereikt waren met de regeling dan beoogt, ook al werd er nog een toename verwacht, was het budget naar beneden bijgesteld. Samen met de Seniorenraad (SRA) hebben we daartegen geprotesteerd: de regeling was nog niet met de gebruikers geevalueerd, en het geld van het Rijk is o.i. specifiek voor compensatie van de meerkosten bedoeld. Er is een mail gestuurd aan de Raad en een brief aan de wethouder. Nav de brief is de situatie besproken met de gemeente en is afgesproken om de regeling opnieuw breed onder de aandacht te brengen. Het Apcg en de SRA willen ook dat wordt gekeken of de criteria wel goed zijn. Knelpunt blijkt het criterium CAK-beschikking in plaats van een Wmo-voorziening. Dat sluit mensen met alleen een Wmo-indicatie voor vervoer (AVAN) of rolstoel uit, terwijl zij ook bij de doelgroep laag inkomen en meerkosten kunnen horen. De doelgroep wordt dus mede niet bereikt doordat de criteria te scherp gesteld zijn. Dit wordt door de gemeente verder uitgewerkt. In 2017 volgt een voorstel.

Er zijn nog steeds veel cliënten uit de doelgroep Ggz en LVG die een CAK-eigen bijdrage betalen voor ambulante begeleiding en niet op de hoogte zijn dat zij een gedeelte van deze eigen bijdrage gecompenseerd kunnen krijgen via de collectieve aanvullende ziektekostenverzekering (CAZ) of de bijzondere bijstand. In 2016 hebben we dit opnieuw onder de aandacht gebracht door samen met een ervaringsdeskundige het proces van aanvraag tot toekenning te volgen en op onze website een ingevuld voorbeeldformulier te plaatsen. Deze informatie is vervolgens opnieuw via onze nieuwsbrief en ook mondeling verspreid.

2. Wonen in de wijk

Om goed te wonen in de wijk is het belangrijk dat er voor de verschillende doelgroepen voldoende geschikte woningen zijn, dat de omgeving toegankelijk en leefbaar is en alle voorzieningen in de wijk en stad bereikbaar.

1.1. Passend wonen

Bij het Apcg kwamen in 2016 signalen binnen dat het lastiger is geworden om een aangepaste woning c.q. rowo-woning toegewezen te krijgen, waardoor enkele Arnhemse inwoners met een beperking genoodzaakt waren om naar een nieuwe gemeente (Huissen) te verhuizen. Dit had o.a. te maken met de nieuwe toewijzingsregels (passend toewijzen), die voorschrijven dat duurdere woningen pas vanaf een bepaalde inkomensgrens mogen worden toegewezen. Hierdoor komen geschikte toegankelijke woningen die groter en duurder zijn, buiten het bereik van veel Arnhemmers met een beperking.

Een nieuwe doelgroep die op zoek is naar een geschikte woning, zijn Fokusbewoners met ademhalingsondersteuning met een korte responstijd. Zij vinden de zorg die Fokus levert niet veilig genoeg meer, en kunnen via een PAB gebruik maken van de mogelijkheden om eigen regie te voeren over hun woonsituatie. Hiervoor hebben zij een rolstoelgeschikte woning nodig. Verhuizen naar een andere gemeente is niet altijd gewenst, zeker niet wanneer er sprake is van (dure maatwerk-)voorzieningen. Inwoners die een aangepaste woning zoeken wenden zich tot het wijkteam. Het Apcg heeft gemerkt dat de rol van het wijkteam in dit proces diffuus is. Het Apcg heeft in 2016 ingezet op verduidelijken van de volgende zaken:

- a. In hoeverre maken de corporaties wel of geen gebruik van hun beleidsvrijheid om woningzoekenden met een indicatie in aanmerking te laten komen voor een duurdere woning, en hiermee hun kan van slagen op de woningmarkt te vergroten?
- b. Hoe kan de verhuisindicatie zodanig door de wijkcoach worden geschreven dat het gaat om maatwerk, en dat de benodigde criteria leidend zijn, ook als het gaat om woonwensen?
- c. Hoe kan het proces tot het verkrijgen van een urgentieverklaring en indicatie verduidelijkt worden naar de wijkteams en de gehele Arnhemse achterban?
- d. Welke rol zouden de wijkteams hierin wel of niet moeten spelen?

Tijdens een gemeenschappelijk overleg in oktober van gemeente, wijkteams en het Apcg is geprobeerd de problematiek rond de verhuisindicaties, urgentieverklaringen en beschikbaarheid van woningen te ontrafelen en een antwoord te krijgen op deze vragen. Met als doel om goed procesafspraken te maken en om willekeur te voorkomen. Dit proces is nog niet afgerond.

Het Apcg heeft meerdere malen contact gehad met Werkgroep de Rode Bril. Met het ontkoppelen van wonen en zorg is het belangrijk te onderkennen dat Zorg in Natura (ZIN) steeds minder een optie is, zeker niet in de huidige participatiemaatschappij. Hiermee is de kans groot dat er steeds meer mensen op de gemeente afkomen voor wie bestaande woonzorgarrangementen niet meer afdoende zijn. De Werkgroep pleit er onder andere bij lokale belangenbehartigers voor dat er een adequaat aanbod van geschikte woningen noodzakelijk is. Dit betekent dat bestaande woningen aangepast zullen moeten worden, naast het zoeken van creatieve oplossingen.

In april heeft de eerste woonconferentie plaatsgevonden van de gemeente over de prioriteiten voor de uitvoeringsagenda van de Arnhemse Woonprincipes 2025. Daarna zijn er een aantal werkgroepen geformeerd rond verschillende doelgroepen (GGz, 18-/18+, ouderen), om knelpunten te inventariseren en oplossingen aan te dragen. De genoemde stelselproblematiek en de beschikbaarheid van woningen zijn tijdens de vervolgonferentie in november ook aan de orde gekomen. Ook ontvangen wij van verschillende partijen signalen over Fokuswonen, over de zorg, maar ook over de problemen om te kunnen verhuizen vanuit een Fokuswoning. Geconstateerd is dat er een aparte werkgroep nodig is om de woonproblematiek voor mensen met een fysieke beperking aan te pakken. In deze werkgroep wordt o.a. ook gekeken hoe de problemen rond het Fokuswonen kunnen worden benaderd. Het gaat dan om de klachten over de zorg en het ontkoppelen van woningen van zorg. Het Apcg maakt deel uit van deze werkgroep.

1.2. Toegankelijkheid

Ook in 2016 is het Apcg betrokken geweest bij enkele stedelijke projecten. Daarnaast hebben wij in mei een politieke schouw georganiseerd waarbij ook de burgemeester en enkele politici aanwezig waren.

Politieke schouw

De politieke schouw 2016, die het Apcg samen met de gemeente en de Seniorenraad voor het eerst in de wijk organiseerde, was een groot succes en werd goed bezocht. In de Pieter de Jongsschool – achter het winkelcentrum Rijkerswoerd – vond allereerst in aanwezigheid van de burgemeester een levendig gesprek plaats over de toegankelijkheid en veiligheid in Rijkerswoerd tussen bewoners met een beperking, raadsleden, beeldend kunstenaar en wijkarchitect Wim Korvinus, en vertegenwoordigers van wijkorganisaties en instellingen. Na het gesprek stonden er 15 rolstoelen en blinde geleidestokken klaar voor een ervaringstocht in het winkelcentrum Rijkerswoerd. De burgemeester toonde zich een actief en bevlogen voorvechter van een toegankelijke en veilige wijk en nam enthousiast deel aan de ervaringstocht. De knelpunten die tijdens het gesprek benoemd zijn, zijn op papier gezet, besproken met de gemeente en doorgegeven aan de raadsleden. Het Apcg hecht er aan dat deze knelpunten zo snel mogelijk worden opgepakt, en dat de oplossingen tevens worden gecommuniceerd met de inwoners van Rijkerswoerd. De gemeente heeft het Apcg in november in een reactie aangegeven hoe de knelpunten zijn opgelost. Dit wordt nog met de betrokkenen geëvalueerd.

VN-verdrag

Het jaar 2016 is het jaar waarin – eindelijk – het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap in Nederland is geratificeerd. Dit verdrag heeft als doel de mensenrechten van mensen met een beperking te bevorderen, te beschermen en te waarborgen op tal van terreinen: scholing, wonen, werk, toegankelijkheid, etc. Dit betekent dat hiermee de positie van mensen met een beperking daadwerkelijk verbeterd kan worden, en dat een inclusieve samenleving dichterbij is gekomen. In het verdrag staat wat de overheid moet doen om ervoor te zorgen dat de positie van mensen met een beperking verbetert. Dit betekent dat de Nederlandse overheid sommige wetten en beleid moet veranderen. Dit betekent voor de Arnhemse situatie op het gebied van fysieke toegankelijkheid van de openbare ruimte en gebouwen, dat toegankelijkheid de norm wordt. Elke organisatie, elk bedrijf, elk cafe en winkel moet zich er van bewust zijn dat er mensen met een beperking onder je klanten zitten. En dat niet alleen je gebouw en winkel, maar ook je producten en diensten toegankelijk moeten zijn. Met fysieke toegankelijk bedoelen we bovendien ook doorgankelijk en uitgangelijk (bij calamiteiten). Het gaat hier wel om wat redelijk en haalbaar is, en met de nodige creativiteit kan er heel veel!

Het Apcg heeft veel aandacht geschonken aan dit belangrijke verdrag, onder andere door een speciale nieuwsbrief uit te brengen voor haar achterban en veel Arnhemse organisaties, politici, ambtenaren e.a. Daarnaast is er een conferentie bijgewoond in aanwezigheid van de landelijk initiatiefnemer van het ratificatieproces, het tweede kamerlid Otwin van Dijk. Tijdens dat congres is veel informatie gegeven, en hebben er zinvolle uitwisselingen plaatsgehad.

Ook is er een project gestart, samen met Zorgbelang Gelderland en Duitse collega's uit de grensstreek, via een subsidie van de Euregio. De kennis en ervaring in Nederland en Duitsland op het gebied van inclusie is verschillend. In Duitsland is er nadrukkelijk aandacht voor de fysieke toegankelijkheid. In Nederland is er veel ervaring met het in gesprek gaan met mensen met een beperking via cliëntenparticipatie. Beide punten zijn voor inclusie van groot belang. Dit projectvoorstel realiseert uitwisseling van kennis en ervaring die in twee Duitse en twee Nederlandse gemeenten zijn opgedaan en biedt de mogelijkheid om deze informatie verder in Euregioverband te ontsluiten. Het project loopt door in 2017.

Zuidelijke binnenstad

Het Apcg heeft advies uitgebracht over de herinrichting van de zuidelijke binnenstad, het gebied Kerkplein richting Rijnkade. Met name de niveaueverschillen die ontstaan met het ontsluiten van de Jansbeek kunnen een gevaarlijke situatie geven voor visueel gehandicapten. Daarnaast vraagt deze grootscheepse herinrichting om een herziening van de centrale routing, die in 2012 is vastgesteld inzake het aanbrengen van geleidelijnen.

Arnhem Centraal

Met de opening van Arnhem Centraal in het najaar van 2015, is dit station nog steeds niet volledig toegankelijk. De geplande informatiepalen voldeden niet en werden daarom niet aangeschaft, er is echter nog geen vervangende informatievoorziening voor visueel gehandicapten in de avonduren, nadat het informatieloket

gesloten is. De inzet van gemeente, Pro-rail en Connexxion op digitale ontwikkelingen zoals beacons en apps, vinden wij niet voldoende. Niet iedereen heeft een Smartphone, bovendien zijn mensen met een visuele beperking afhankelijk van hun gehoor. Luisteren naar gesproken bewegwijzering midden in de spits lijkt ons geen optie. Ook voldoen de gidslijnen niet richting de stad (Spar) en is de oprit bij de bushalte te steil. Inmiddels is bekend dat de geleidelijn in 2017 toch van het station naar het Willemsplein wordt doorgetrokken.

Wijkteams Leefomgeving

In 2016 heeft de uitvoering van "Van Wijken Weten" zijn beslag gekregen. Per 1 oktober zijn in alle wijken de wijkteams Leefomgeving van start gegaan. Dit betekent dat voor een deel van de toegankelijkheid en de leefbaarheid van de wijken de inwoners nu in de eigen wijk terecht kunnen. De wijkteams bepalen samen met de inwoners waar de knelpunten en de prioriteiten liggen. Deze decentralisatie van de gemeente in de wijken betekent voor het Apcg dat de belangenbehartiging in de wijken nog belangrijker wordt. Om hier op te anticiperen hebben we geïnventariseerd welke vrijwilligers een actieve rol willen spelen in de wijk. Deze ervaringsdeskundigen worden getraind om hun signalen over de wijk en hun kennis rechtstreeks bij de wijkteams in te brengen. Wijkoverstijgende signalen worden in stedelijk overleg ingebracht. In maart heeft in In de Weerd een debat over deze decentralisatie plaatsgevonden, met de wethouder en de politiek, waar het Apcg aan deelgenomen heeft.

1.3. Mobiliteit

Goed van A naar B kunnen komen is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen. In 2016 waren er zowel problemen rond het busvervoer als het taxivervoer (zie doelgroepenvervoer). Wel is er eindelijk ns-assistentie op station Arnhem-Zuid gerealiseerd.

Toegankelijk openbaar vervoer

Helaas hebben wij begin dit jaar geconstateerd dat de nieuwste bussen (11 in totaal) minder toegankelijk zijn dan de vorige bussen; met name op de lijnen 7, maar soms ook 5, 6 en 2 rijden bussen waar een schot is geplaatst om tegemoet te komen aan nieuwe Europese richtlijnen, die voorschrijven dat rolstoelen verankerd moeten kunnen worden. Een proces dat 5 tot 10 minuten duurt, en ondoenlijk is voor buschauffeurs. Dit betekent dat de rolstoelers in deze bussen moeilijk kunnen 'inparkeren' op de rolstoelplek, waardoor zij vaak gedwongen worden overdwars op het gangpad te blijven staan. Hierover hebben wij aan de bel getrokken bij Breng, de media, de landelijke belangenbehartiger voor mensen met een beperking Iederin en de Haagse politiek. Het resultaat hiervan is dat er kamervragen over zijn gesteld, en dat het bij Iederin op de agenda staat. Dit is een ingewikkelde situatie, aangezien het gaat om lastig te beïnvloeden Europees beleid. Daarnaast zijn er weinig Nederlandse vervoerders die twee rolstoelplekken in hun bus hebben, en die daarmee onder de Europese richtlijn te lijden hebben. Doordat de dubbele rolstoelplek in de nieuwe Arnhemse bussen veranderd moet worden in 2 niet-toegankelijke rolstoelplekken, betekent dat er in deze bussen voor veel rolstoelers dus helemaal geen toegankelijke rolstoelplek is. Hiermee lijkt er helaas sprake te zijn van de wet van de remmende voorsprong. In oktober hebben we kennisgemaakt met de nieuwe wethouder van mobiliteit en onder de aandacht gebracht, dat dit probleem de mobiele participatie van de doelgroep beïnvloedt. Verder hebben we met de gemeente nog een overleg gevoerd over een nieuw product van Breng: Breng-flex. Inwoners kunnen hiermee van halte naar halte reizen, zonder op een andere bus te hoeven overstappen. Breng-flex kan daarmee een goed alternatief zijn van het OV bij lange ritten, zodat geen overstap nodig is, of als de overstapplaats als onveilig wordt ervaren bij een visuele beperking. Dit product is nog in de pilotfase en is wel vrij duur.

Bereikbaarheid van de binnenstad

Door de wethouder van mobiliteit zijn wij betrokken bij het project Bereikbaarheid van de Binnenstad. Aan allerlei belangen- en gebruikersgroepen wordt input gevraagd over wat zij belangrijk vinden. Het Apcg heeft een advies opgesteld met de voorwaarden voor de bereikbaarheid en toegankelijkheid vanuit alle vervoersmogelijkheden: met de bus, auto, taxi en te voet. In 2017 wordt het plan in de Raad behandeld.

Station Arnhem-Zuid

Vanaf 7 december is er eindelijk assistentie beschikbaar op station Arnhem-Zuid. Naast de Roos Prommenschenckel Foundation heeft ook het Apcg zich jarenlang ingezet om dit voor elkaar te krijgen (zie voor terugblik van onze gezamenlijke actie [uitzending kanniewaarzijn](#) 2 maart 2012, vanaf 16.55 minuten).

3. Apcg als expertisecentrum

Het Apcg heeft in ruim 30 jaar veel kennis opgebouwd over het dagelijkse leven van mensen met een beperking, over het verzamelen en vertalen van hun ervaringen naar gemeente en organisaties, en over het werken met vrijwilligers met een beperking. Het is belangrijk dat inwoners met een beperking op vele manieren via het Apcg hun stem kunnen laten horen en hun signalen kunnen doorgeven. Maar het is ook belangrijk dat de gemeente, politiek, de wijkteams en Arnhemse organisaties ons weten te vinden wanneer zij vragen hebben die betrekking hebben op de participatiemogelijkheden van onze achterban.

3.1. Inzet ervaringsdeskundigheid

Het Apcg heeft actief deelgenomen aan de Participatietafel RKV (Rijkerswoerd, Kronenburg, Vredenburg), waar sociaal wijkteam, team leefomgeving, Rijnstad, Swoa, Seniorenraad en andere partners aanwezig waren. Het doel van de participatietafel is meerledig:

- het in kaart brengen van (welzijn)organisaties de wijk
- het delen van nieuwe initiatieven in de wijk
- het onderzoeken van innoverende samenwerkingen
- het signaleren van ontbrekende schakels

Doordat de lijnen erg kort zijn, en iedereen 'dicht bij het vuur zit', kan er snel geschakeld worden. Een voorbeeld hiervan is dat nadat wij de zorg voor allochtonen bespreekbaar hebben gemaakt, er meteen een afspraak is gemaakt bij het islamitisch centrum in Vredenburg. Ons streven is om aan alle participatietafels met een ambassadeur deel te nemen.

Het Apcg heeft schriftelijk meegedaan aan de wijkverkenning van wijkteam RKV in april. In de periode hieraan voorafgaand hebben we met alle doelgroepen een verkenning gedaan. RKV heeft als resultaat een TOP 4 opgaven opgesteld.

3.2. Kennis van doelgroepen

Het Apcg deelt haar kennis over het werken met vrijwilligers met een beperking graag met andere vrijwilligersorganisaties, vanuit haar doelstelling dat elke organisatie plek zou moeten bieden aan vrijwilligers met een beperking. In dit kader is er een workshop 'hoe ga je om met vrijwilligers met een beperking' gegeven aan de Federatie Paardrijden Gehandicaptten bij Stichting Bio in Arnhem.

3.3. Ambassadeurs in de wijken

Het Apcg wil zichtbaar, vindbaar en actief zijn in de wijken, hiervoor willen we ook graag aansluiting zoeken bij andere partijen die hier al meer ervaring mee hebben. In 2016 hebben we hierover een aantal verkennende gesprekken gevoerd met STIPGGz en Vitale Verbindingen over o.a. de training van de ervaringsdeskundigen tot ambassadeurs. Als vervolg hierop hebben leden van Vitale Verbindingen een workshop gegeven aan onze vrijwilligers.

In Januari en April hebben we, samen met een aantal vrijwilligers, meegelopen met een Nieuwjaarswandeling en een Paaswandeling door verschillende wijken van Arnhem-Zuid. Dit is een initiatief vanuit de wijk om contact met inwoners (ook met een beperking) en professionals op een laagdrempelige manier tot stand te brengen. De tussenstops waren op locaties waar activiteiten voor de buurt worden georganiseerd. Deze kregen daardoor ook meer bekendheid.

3.4. Belangenbehartiging en Clientparticipatie

Het Apcg zet zich in zoveel mogelijk de inwoners met een beperking te betrekken bij inspraak en advies en zo hun stem te laten horen.

Platform voor mensen met een verstandelijke beperking

Ook in 2016 is ons platform voor mensen met een licht verstandelijke beperking een aantal keren bij elkaar gekomen. De deelnemers krijgen ondersteuning van verschillende zorgaanbieders (o.a. Driestroom, Philadelphia, Siza) en houden ons op de hoogte van hun ervaringen met de keukentafelgesprekken, maar ook van de wijze waarop de begeleiding wordt ingevuld door de zorgaanbieder. Daarnaast bespreken we actuele onderwerpen zoals vervoer (OV en AVAN) en proberen we het ambassadeurschap steeds verder vorm te geven.

Belangenbehartiging Ggz

In december hebben een aantal clientvertegenwoordigende organisaties, ondersteund door AVI en de taskforce GGz, een bijeenkomst georganiseerd om de initiatieven die er zijn op het gebied van herstel en zelfregie, als ook de inzet van ervaringsdeskundigheid, beter in beeld te krijgen en meer met elkaar te verbinden. Het Apcg heeft aan de voorbereiding en de bijeenkomst deelgenomen. De gemeente was hierbij ook aanwezig.

Activiteiten projectgroep Wmo en overleg met de Adviesraden

In 2016 had het Apcg nog een formele adviesfunctie met betrekking tot het Wmo-beleid. Dit betekent dat de projectgroep Wmo hiervoor overleg heeft gevoerd met de gemeente en formeel advies opgesteld voor College en Gemeenteraad. De projectgroep Wmo is 6 keer bij elkaar gekomen en heeft 8 formele adviezen gegeven. Er is 1 werkbezoek gebracht aan Medipoint. Er is 3 keer deelgenomen aan bijeenkomsten van de adviesraden, gemeente en wijkteams. Er is onder andere gesproken over de nieuwe verordening voor de adviesraden, de onderzoeken naar clienttevredenheid, en het digitale dossier. Er is ook deelgenomen aan bijeenkomsten voor Wmo-raden georganiseerd door AVI van ZBG.

De voorzitter van het Apcg heeft deel uit gemaakt van het voorzittersoverleg en de sollicitatiecommissie ten behoeve van de totstandkoming van de Adviesraad Wmo.

Verder hebben leden deelgenomen aan bijeenkomsten over het doelgroepenvervoer, is er periodiek overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de wijkteams over de uitvoeringspraktijk, en terugkerend overleg gevoerd met politici en de vertrouwenspersoon van Zorgbelang over de positie van de client.

Medezeggenschap in de wijken

Het Apcg heeft aan een aantal bijeenkomsten deelgenomen met vertegenwoordigers van cliëntenraden van aanbieders (MEE, RIBW, Rijnstad) onder leiding van AVI over medezeggenschap van cliënten in de sociale wijkteams. Hierin werd verkend hoe medezeggenschap van de cliënten over de kwaliteit en werkwijze van de sociale wijkteams, geborgd zou kunnen worden. Hoe kan inwonerparticipatie worden vormgegeven? Waaraan moet het voldoen? Gezamenlijk hebben we een aantal kenmerken geformuleerd. Over de structuur van de participatie waren er echter verschillende opvattingen. Zo waren de cliëntenraden meer voorstander om per wijkteam een medezeggenschapsorgaan op te tuigen, met deelnemers uit de verschillende doelgroepen. En was het Apcg meer een voorstander van het ophalen van informatie bij de inwoners zelf. Inwoners kunnen op allerlei wijzen betrokken worden. De vorm van de inwonerparticipatie zou door de inwoners zelf, met de wijkteams moeten worden bepaald. Bij een formele structuur krijg je bovendien ook te maken met een getraptheid in de formele inspraak, waardoor het lastig wordt voor adviesraad of gemeenteraad om met een afwijkend standpunt te komen. Wel zou o.i. moeten worden vastgelegd dát inwoners betrokken worden en welke kwaliteit (kenmerken) dat zou moeten hebben. Op de Raadsactiviteit van 19 mei hebben zowel het Apcg als de cliëntenraden hun voorstel kunnen voorleggen aan de de politiek.

4. Vrijwilligersbeleid

Het Apcg vindt het belangrijk om de vrijwilligers goed te ondersteunen in hun vrijwilligerswerk en de mogelijkheid te geven zich persoonlijk te ontwikkelen. Naast ondersteunende taken (vervoerder, communicatie), uitvoerende taken (schouwen, voorlichting) en belangenbehartiging (marktconsultatie, gemeentelijke werkgroepen), gaat het vrijwilligerswerk ook steeds meer om ambassadeurschap of signalen ophalen in de wijken.

Vanaf 2017, met de decentralisatie van de gemeente in de wijken, zal het ophalen van signalen en belangenbehartiging in de wijken nog belangrijker worden. Om hier goed op in te kunnen spelen, hebben wij met al onze vrijwilligers in 2016 gesprekken gevoerd, om hun behoeften, wensen en mogelijkheden in kaart te brengen. Zodat wij hen zo goed mogelijk kunnen ondersteunen met training, deskundigheidsbevordering of een coachingstraject op het gebied van persoonlijke ontwikkeling. Daarnaast hebben wij al onze vrijwilligers een contract aangeboden, om vorm te geven aan het commitment van de vrijwilliger ten opzichte van het Apcg, en de inzetbaarheid helder te maken. Het contract verheldert ook de rol van het Apcg als werkgever. Zo kan de vrijwilliger via het Apcg werkervaring opdoen, zich verder ontwikkelen en participeren in de samenleving.

In juni hebben trainers van Vitale Verbindingen een workshop gegeven aan onze vrijwilligers over ambassadeurschap in de wijk. Hierin was o.a. aandacht voor het voeren van gesprekken. In 2017 willen we de vrijwilligers een meer uitgebreide training hiervoor bieden.

5. Publiciteit en beeldvorming

Het verbeteren van de beeldvorming en acceptatie van mensen met een beperking blijft een belangrijke kernactiviteit van het Apcg. Ervaringsdeskundigen delen hun ervaring over het leven met een beperking (in Arnhem) bij gemeentelijk overleg, op scholen en in de media. Een mooi voorbeeld van beeldvorming in de wijk is de politieke schouw in Rijkerswoerd in mei.

5.1 Beeldvorming

Onze trots is ons nieuwe seizoenstijdschrift Erbij! Waarin ervaringsdeskundige redactieleden krachtverhalen ophalen bij Arnhemmers met een beperking. Dit tijdschrift heeft een kleine papieren oplage, en twee digitale versies, en kan, getuige de vele positieve terugkoppelingen, als een succes worden beschouwd. In 2016 is het magazine 3 keer verschenen.

In februari is er een artikel in de Gelderlander geplaatst over de toegankelijkheid van Arnhem naar aanleiding van de ratificatie van het VN-verdrag. Een vrijwilliger van het Apcg ging met een journalist op pad om goede en slechte voorbeelden te laten zien in de stad.

In maart is er een artikel verschenen in de Gelderlander met vrijwilligers van het Apcg over de rolstoelplekken in de nieuwste bussen “Rolstoel past net in nieuwste trolley's van Breng”. Naar aanleiding van dit artikel hebben kamerleden vragen gesteld aan het ministerie van VWS.

In augustus verscheen in de Gelderlander het artikel “Arnhem jaagt gehandicapten de stad uit”, over het tekort aan beschikbare aangepaste woningen. Dit heeft er toe bijgedragen dat er extra aandacht is gekomen binnen de gemeente voor de knelpunten in het wonen voor mensen met een zware lichamelijke beperking.

Op 7 juli heeft In de Weerd zich gepresenteerd aan wethouder Anja Haga. Dit begon met een kennismaking met alle partners is het gebouw, waarbij een van onze vrijwilligers heeft kunnen vertellen hoeveel het Apcg en het werk dat ze voor ons kan doen voor haar betekent. Daarna is onder het genot van een gezamenlijke lunch de meerwaarde van de samenwerking besproken.

5.2. Informatievoorziening

Er zijn vele instrumenten die het Apcg inzet om haar doelgroepen van informatie te voorzien. De website, de facebookpagina, de Apcg nieuwsbrief, twitter en Erbij! doen dit allemaal op geheel eigen wijze. Onze belangrijkste doelstelling is: een positieve beeldvorming uitdragen, informatie geven en ons meldpunt onder de aandacht brengen. In 2016 is de nieuwsbrief 8 keer verschenen.

5.3. Voorlichting op scholen

In 2016 zijn er 38 lessen gegeven op 22 scholen. Er zijn verschillende nieuwe hulpmiddelen aangeschaft om op de scholen te demonstreren en drie voorlichters hebben meegewerkt aan een filmpje over hun wonen in hun eigen huis. Hierin kunnen zij laten zien welke aanpassingen zij in hun eigen huis hebben. De filmpjes zijn te gebruiken ter voorbereiding of aanvulling op de lessen op school.

Begrippenlijst

Aandacht voor iedereen

Aandacht voor Iedereen (AVI) is een landelijk programma ter ondersteuning van Wmo-raden en lokale belangenbehartigers bij de decentralisaties AWBZ/Wmo. Vanuit dit programma krijgen Wmo-raden en lokale en regionale belangenorganisaties informatie en advies over de ontwikkelingen in de Wmo.

Achterban Apcg

Mensen met een fysieke, zintuiglijke, en licht verstandelijke beperking; mensen met een chronische ziekte en mensen uit de doelgroep GGz (mensen met psychosociale en psychiatrische aandoeningen).

Algemene voorziening

Een voorziening, dienst of activiteit die toegankelijk is zonder diepgaand onderzoek naar de persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruiker. De voorziening kan toegankelijk zijn voor de hele bevolking of voor specifieke groepen (bijvoorbeeld een bepaalde leeftijdscategorie). Voorbeelden van algemene voorzieningen: openbaar vervoer of sociaal-culturele voorzieningen.

Armoedepact Arnhem

Dit is een initiatief waarin de verbinding tussen partijen die zich inzetten voor armoedebestrijding (in de breedste zin) centraal staat. Vanuit het Armoedepact is ook een website opgericht zodat de organisaties elkaar goed kunnen vinden www.samenwerkeninarnhem.nl.

Belangenbehartiging

Belangenbehartiging omvat alle terreinen waar mensen met een beperking belemmeringen ondervinden, en is gericht op de gehele samenleving. In haar rol van belangenbehartiger zoekt het Apcg actief het gesprek met alle organisaties en instanties wier beleid van invloed is op het leven van mensen met een beperking. Steeds vaker zoekt het Apcg hierin aansluiting bij andere organisaties en netwerkstructuren, en trekt zij gezamenlijk op met andere organisaties. Dit zal steeds belangrijker worden om te voorkomen dat mensen tussen wal en schip terecht komen, en ook die mensen te bereiken die moeilijk te bereiken zijn. Een belangrijk onderdeel van belangenbehartiging is het geven van voorlichting en het vergroten van bewustwording. En, proberen zaken die voor de doelgroepen belangrijk zijn aan bod te laten komen om te agenderen. Beeldvorming, het inzetten van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid is een belangrijke component van effectieve belangenbehartiging. Belangenbehartiging kan ook georganiseerd worden rond thema's waar de beleidsparticipatie bij andere cliëntenraden is neergelegd, zoals de Klantenraad Sociale Zaken.

Cliënt- en beleidsparticipatie

Volgens de Verordening Cliëntparticipatie (zie begrippenlijst) is het Apcg de organisatie die namens de achterban de belangen, wensen en behoeftes behartigt naar de gemeente toe, binnen het kader van de Wmo. Vanuit deze hoedanigheid is het Apcg betrokken bij de voorbereiding, vaststelling, uitvoering en evaluatie van het gemeentelijk beleid dat gericht is op het realiseren van gelijke mogelijkheden voor mensen met een beperking. Het draait hier om het gemeenschappelijk belang van specifieke cliënten(groepen) die meedenken of invloed hebben op het beleidsproces in het kader van de Wmo, vandaar dat wij hier spreken van beleidsparticipatie. Naast de formele beleidsparticipatie organiseert de gemeente informele participatiebijeenkomsten voor Arnhemse cliënten, cliëntorganisaties en burgers.

Eigen kracht

Benutten van de eigen mogelijkheden en vaardigheden van mensen om problemen (mede-) opgelost te krijgen.

Extramuralisering

Dit is de ontwikkeling dat mensen met een zorgvraag de komende jaren minder snel een indicatie krijgen voor wonen in een instelling en dus langer thuis zullen blijven wonen.

Keukentafelgesprek

Een gesprek dat bij een inwoner plaatsvindt door een lid van het Wijkteam. Het gesprek is bedoeld om zicht te krijgen op de situatie van de inwoner, wat hij of zij zelf nog kan, waar hij /zij ondersteuning in kan zetten vanuit het sociale netwerk, en waar mogelijk professionele ondersteuning nodig is. Op basis van het

keukentafelgesprek wordt samen met de inwoner een ondersteuningsplan opgesteld. Het gesprek kan bij de bewoner, maar ook extern plaatsvinden.

Maatwerkvoorziening

Een voorziening die afgestemd is op de persoonskenmerken van de gebruiker. Voor een maatwerkvoorziening wordt een beschikking afgegeven, waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.

PGB

Persoonsgebonden budget. Dit is een geldbedrag waarmee mensen hun eigen zorg kunnen inkopen; als tegenhanger van zorgverstrekking in natura.

PAB

Persoonlijk assistentie budget. Persoonlijke assistentie is een oplossing voor een kleine groep volwassenen met een zware lichamelijke handicap die volledig regie heeft over het eigen leven, maar vanuit medisch oogpunt is aangewezen op permanent toezicht of 24 uur per dag zorg in de nabijheid. Hierbij kan worden gedacht aan mensen met ademhalingsondersteuning die maar heel kort zonder beademing kunnen en die niet zelf hun apparatuur kunnen bedienen.

Wijkteam

Team van 10 tot 12 generalistisch werkende professionals, die de toegangspoort vormen voor alle vormen van zorg en ondersteuning in hun gebied, en daarnaast lichtere, niet intensieve en relatief kortdurende ondersteuning bieden. Per 2015 is er in elk van de acht Arnhemse gebieden één Wijkteam actief voor Volwassenen en één Wijkteam voor Jeugd.

ZIN

ZIN staat voor Zorg in Natura. Bij ZIN neem je zorg af van een zorgaanbieder met wie de gemeente een contract heeft.

Zorg Verandert

Het programma Zorg Verandert is voor iedereen die zorg of ondersteuning nodig heeft én voor hun omgeving, zoals mantelzorgers, familieleden en vrijwilligers. Zorg Verandert heeft tot doel dat mensen grip houden op hun eigen situatie en op het vinden van passende oplossingen voor hun leven, in zorg en ondersteuning. Dat doen we dichtbij, praktisch en op diverse manieren. Met bijeenkomsten, handige hulpmiddelen en het signaleren van knelpunten.

Samenwerking achterban en organisaties

- Vrijwilligers Apcg (43)
- Klankbordgroep leden Apcg (50)
- Reumapatiëntenvereniging Arnhem (RPVA)
- Nederlandse Vereniging Autisme (NVA)
- Alzheimer Nederland
- Hersenletsel.nl
- Epilepsievereniging
- Longfonds
- PAL (polyartrose lotgenoten)
- Nierpatiëntenvereniging
- Multiple Sclerose vereniging
- Siza
- Spierziekten Nederland
- Diabetesvereniging
- Stichting Pijn-Hoop
- BOSK
- Oogvereniging Nederland
- Nederlandse Vereniging voor Slechthorenden (NVVS)
- Cliëntenraden Ribw, Pro persona, Iriszorg, Woonzorgnet
- Cliëntenraden Driestroom, Philadelphia, Zorgplus, Pluryn en Siza
- Meldpunt Vrijwillige Thuiszorg
- VTA (werkgroep verzet tegen armoede)
- Stichting Intermobiel
- Het STIPGGz Arnhem
- VriendGGz
- Vitale verbindingen
- Straatzaken
- Onderling Sterk
- SAG (Samenwerkingsverband Autisme Gelderland)
- Adviesraden werk en inkomen en Jeugdhulp
- Cliëntenraad Rijnstad
- Seniorenraad
- Sociale wijkteams
- Wijkteam leefomgeving Rijkerswoerd, Kronenburg, Vredenburg
- Bewonersoverleg Rijkerswoerd
- Zorgbelang Gelderland
- Partners In de Weerd
- Werkgroep de Rode Bril